

Έλεγχος εντόμων στην παραγωγή σπορόφυτων

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в
Пловдив

Дата: 10.02.2024 Брой: 2/2024

Περίληψη

Παρουσιάζονται οι κύριες ασθένειες και οι βλαβεροί οργανισμοί που προσβάλλουν τα φυτά σποράς λαχανικών, καθώς και οι ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξή τους. Περιγράφονται τα συμπτώματα της βλάβης. Οι αγροτεχνικά μέτρα αντιμετώπισης είναι: καλλιέργεια ανθεκτικών ποικιλιών, απολύμανση σπόρων, τήρηση καλών υγειονομικών πρακτικών, διατήρηση βέλτιστου καθεστώτος θερμοκρασίας και υγρασίας στο θερμοκήπιο σποράς, τοποθέτηση κολλητικών πλακών και φερομονικών παγίδων για καταγραφή βλαβερών οργανισμών, βέλτιστο καθεστώς θρέψης, τακτική παρακολούθηση για έγκαιρη ανίχνευση ασθενειών και βλαβερών

οργανισμών. Όπου απαιτείται χημικός έλεγχος, παρατίθενται τα εγγεγραμμένα προϊόντα προστασίας φυτών (ΠΠΦ) κατά των αιτιολογικών παραγόντων ασθενειών και βλαβερών οργανισμών.

Ο έλεγχος ασθενειών και βλαβερών οργανισμών στο θερμοκήπιο σποράς ξεκινά με καλές υγειονομικές πρακτικές. Αυτές περιλαμβάνουν περιοδικό καθαρισμό ή απολύμανση όλων των υλικών και των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται. Τακτική παρακολούθηση για έγκαιρη ανίχνευση της εμφάνισης ασθενειών και βλαβερών οργανισμών και προληπτική προστασία των φυτών, σύμφωνα με το οικονομικό όριο βλάβης (ΟΟΒ), επίσης τα υποστηρίζουν.

Για την ανίχνευση και σύλληψη των πτητικών μορφών μικρών εντόμων (λευκή θερμοκηπιακή μυγά, αφίδες), κρέμονται κίτρινες κολλητικές παγίδες· για τα τρίψ – ανοιχτό μπλε, και για τις μύγες δημιουργών ορυκτών – πορτοκαλοκίτρινες. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν φερομονικές παγίδες για τον προσδιορισμό της έναρξης της πτήσης της σκώρου του νηματώδη της ντομάτας, καθώς και για τη μείωση του πληθυσμού της. Αφαιρούνται, εξάγονται από το θερμοκήπιο και καταστρέφονται φύλλα και μίσχοι με κηλίδες ασθένειας, αποικίες αφίδων, συστάδες αυγών, προνύμφες, ορύγματα κ.λπ.

Ασθένειες στην παραγωγή σποράς

Στη σπορά ντομάτας μπορεί να εμφανιστεί σήψη σποράς, πρώιμη σήψη, μούχλα φύλλων και γκρίζα μούχλα. Η σπορά αγγουριού μπορεί να προσβληθεί από αληθινή και ψευδαληθινή ασπράδα. Η σπορά πιπεριάς επίσης προσβάλλεται από σήψη σποράς και πρώιμη σήψη.

Σήψη σποράς

Εμφανίζεται σε όλα τα λαχανικά που καλλιεργούνται από σπορά – ντομάτα, πιπεριά, αγγούρι, μελιτζάνα, μαρούλι κ.λπ. Αναπτύσσεται όλο το χρόνο στην παραγωγή σποράς για τις διάφορες κατευθύνσεις παραγωγής.

Εμφανίζεται όταν οι συνθήκες για την ανάπτυξη των φυτών είναι δυσμενείς – χαμηλές θερμοκρασίες αέρα και εδάφους, υπερβολική υγρασία, υπερβολική λίπανση με άζωτο κ.λπ. Τα παθογόνα μπορούν να προσβάλλουν ήδη прησημένους σπόρους και να προκαλέσουν τη σήψη τους. Μερικές φορές προσβάλλουν πολύ νέα, μη ακόμη αναδυόμενα βλαστάρια, τα οποία πεθαίνουν πολύ γρήγορα. Συνήθως αυτές οι διαδικασίες λαμβάνουν χώρα στο έδαφος και η βλάβη δεν μπορεί να παρατηρηθεί. Τα φυτά σποράς που αναδύονται υπό τέτοιες συνθήκες εδραιώνονται άσχημα. Προκαλείται από μύκητες των γενών *Pythium*, *Phytophthora*, *Fusarium*, *Pyrenochaeta lycopersici*, και *Colletotrichum atramentarium*, που έχουν διαφορετικές απαιτήσεις θερμοκρασίας.

Τα πρώτα άρρωστα φυτά και τα υγιή γύρω τους αφαιρούνται. Οι κηλίδες ποτίζονται με διάλυμα θειικού χαλκού ή νιτρικού αμμωνίου – 3,0%. Τα υπόλοιπα φυτά μεταχειρίζονται με εγγεγραμμένα μυκητοκτόνα – Beltanol 400 g/da, Rival 300 ml/m³; Propplant 722 SL 5 ml/m². εφαρμογή βιολογικών προϊόντων Trichodermin ή Fuzaclin· χρήση ανθεκτικών υποβλαστών. Σε περίπτωση καθιερωμένης σήψης ριζών σε μεταφυτευμένες καλλιέργειες, εφαρμόζονται παρόμοιες πρακτικές.

Πρώιμη σήψη (*Alternaria porri* f. sp. *solani*)

Η εμφάνιση αυτού του παθογόνου παρατηρείται σε υψηλή υγρασία αέρα. Στα φύλλα ντομάτας και πιπεριάς εμφανίζονται μικρές υδατώδεις κηλίδες, που φθάνουν σε διάμετρο 5-7 mm. Αργότερα στεγνώνουν, γίνονται σκούρο καφέ έως μαύρες, με συγκεντρική δομή, συγχωνεύονται και το φύλλο καίγεται. Οι κηλίδες στο στέλεχος και στους μίσχους είναι παρόμοιες, με τη χαρακτηριστική συγκεντρική δομή. Σε υψηλή σχετική υγρασία αέρα οι προσβεβλημένες περιοχές καλύπτονται από μαύρη επίστρωση της σποριοποίησης του μύκητα.

Έλεγχος: Απολύμανση σπόρων· Παραγωγή σποράς σε στείρο ή απολυμασμένο υπόστρωμα· Διατήρηση βέλτιστου καθεστώτος θερμοκρασίας και υγρασίας σε εγκαταστάσεις καλλιέργειας· Τακτικός αερισμός των εγκαταστάσεων· Μεταχείριση με ΠΠΦ κατά την εμφάνιση ή παρουσία ευνοϊκών συνθηκών·

Εξουσιοδοτημένα ΠΠΦ: Difcor 250 SC 50 ml/da· Zoxis 250 SC 70-80 ml/da· Karyal Star 60 ml/da· Captan 80 WG 150-190 g/da· Ortiva Top SC 100 ml/da· Polyram DF 0,2%· Sinstar 70-80 ml/da· Score 0,05%· Cidely Top 100 ml/da.

Μούχλα φύλλων (*Fulvia fulva*)

Στην επάνω πλευρά των φύλλων εμφανίζονται σχετικά μεγάλες, ανοιχτές κηλίδες ακανόνιστου σχήματος με αόριστα όρια. Αργότερα κιτρινίζουν. Σε υψηλή υγρασία αέρα η κάτω επιφάνειά τους καλύπτεται από ανοιχτή επίστρωση της σποριοποίησης του μύκητα, η οποία αργότερα σκουραίνει και γίνεται βελούδινη καφέ. Όταν ο αριθμός των κηλίδων σε ένα φύλλο είναι σημαντικός, συγχωνεύονται και το φύλλο καίγεται. Υπό ευνοϊκές συνθήκες τα φυτά μπορεί να αποφυλλώσουν. Η ασθένεια αναπτύσσεται σε υψηλή υγρασία αέρα.

Έλεγχος: Καλλιέργεια ανθεκτικών ποικιλιών· Διατήρηση βέλτιστης υγρασίας αέρα στο θερμοκήπιο σποράς· Τακτικός αερισμός· Καταστροφή υπολειμμάτων φυτών και ζιζανίων, καθώς το παθογόνο επιβιώνει σε αυτά. Εάν είναι απαραίτητο – μεταχείριση με ΠΠΦ.

Εξουσιοδοτημένα ΠΠΦ: Zoxis 250 SC 70-80 ml/da· Ortiva Top SC 100 ml/da· Sinstar 70-80 ml/da· Score 250 SC 0,05%· Cidely Top 100 ml/da.

Γκρίζα (*Botrytis*) μούχλα (*Botrytis cinerea*)

Προσβάλλει φυτά σε όλα τα στάδια ανάπτυξής τους. Στους μίσχους και στις άκρες των λεπίδων των φύλλων εμφανίζονται ανοιχτό καφέ επιμήκεις κηλίδες. Σε υψηλή υγρασία αέρα οι κηλίδες καλύπτονται από άφθονη γκριζοκαφέ μυκηλιακή μάζα και σποριοποίηση του μύκητα. Υψηλή υγρασία αέρα είναι ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη της ασθένειας.

Έλεγχος: Διατήρηση βέλτιστης υγρασίας αέρα στο θερμοκήπιο σποράς· Τακτικός αερισμός· Καταστροφή υπολειμμάτων φυτών και ζιζανίων, καθώς το παθογόνο επιβιώνει σε αυτά· Κατά το κλάδεμα πλευρικών βλαστών, δεν πρέπει να μένουν τμήματα των βλαστών. Συνιστάται να γίνεται αυτό σε ηλιόλουστο καιρό και μετά την άνοδο της δροσιάς· Τα προσβεβλημένα τμήματα των φυτών συλλέγονται σε σακούλες και καταστρέφονται έξω· Σε αυξημένη υγρασία αέρα και εμφάνιση των πρώτων κηλίδων, πραγματοποιείται μεταχείριση με ΠΠΦ·

Εξουσιοδοτημένα ΠΠΦ: Avalon 200 ml/da· Botrybel 0,4-1,5 l/da· Geox WG 50 g/da· Difcor 250 SC 50 ml/da· Erune 40 SC 200 ml/da· Julieta 250 g/da· Captan 80 WG 150-190 g/da· Laitane 200 ml/da· Polyversum 10-30 g/da· Pretill 200 ml/da· Prolectus 50 WG 80-120 g/da· Serenade ASO SC 400-800 ml/da· Signum 100-150 g/da· Skomrid Aerosol 3 g/da· Switch 62,5 WG 100 g/da· Fontelis SC 240 ml/da· Fungisei 300 ml/da.

Ψευδαληθινή